

Špecializovaná detská rehabilitačná nemocnica v Kováčovej

PRE DETI

to najlepšie

Známy liečebný ústav Marina v Kováčovej už vyše štyridsať rokov poskytuje liečbu pre deti. V roku 2019 otvorili ďalšiu kapitolu svojej histórie – do života uviedli novú prevádzku – Špecializovanú detskú rehabilitačnú nemocnicu. S primárkou MUDr. Katarínou Recabarrenovou, ktorá je zároveň aj odborným garantom nemocnice, sme sa porozprávali viac o špecifickom liečebnom zariadení.

■ **Čo bol hlavný dôvod, že ste sa rozhodli v Marine otvoriť detskú rehabilitačnú nemocnicu – samostatné zariadenie zamerané výhradne na deti?**

Špecializovaná detská rehabilitačná nemocnica bola otvorená v máji 2019. Je určená pre zvlášť závažné diagnózy detských pacientov s intenzívnym rehabilitačným režimom ako dôsledky akútnych ochorení alebo úrazov. Vďaka tomu sa zvyšuje šanca, že sa s poškodením organizmu vyrovnajú bez trvalých následkov. Nemocničná časť ponúka deťom lepšie možnosti na zotavenie. Našou snahou bolo a je zlepšiť starostlivosť o detských pacientov. Od reformy zdravotníctva v roku 2014 boli kúpeľné pobyty detí skrátené na tri až štyri týždne. V mnohých prípadoch to bolo nedostačujúce. Akútne neurologické ochorenia potrebujú dlhšie pobyty s komplexnou rehabilitačnou liečbou. Kúpeľnú liečbu nebolo možné predĺžiť a museli sa žiadať rôzne výnimky na predĺženie pobytu. Preto sme prišli s projektom.

Primárka podáva MLS laserovú terapiu

■ **Ktoré deti, s akými diagnózami, majú nárok na liečbu v špecializovanej detskej rehabilitačnej nemocnici Marina? A aký je postup, ak chce detský pacient u vás absolvovať liečbu?**

Ide o pacientov po náročných operáciách alebo po akútnych stavoch, po ktorých majú deti závažnú poruchu hybnosti, alebo chôdze. Pacienti k nám prichádzajú s rôznymi diagnózami napríklad s Quilain Barrého polyneuropatiou, po úrazoch hlavy po autohaváriách, pá-

doch, so stavom po operáciách tumorov hlavy alebo miechy, po cievnych mozgových príhodách, ischemických príhodách alebo v súvislosti s cievnyimi anomáliami mozgu alebo po trombofílnych stavoch či zápaloch centrálnej nervovej sústavy. Ďalej stavoch po resuscitácii, po rôznych kardiologických, alebo ortopedických operáciách. Ak chce pacient u nás absolvovať liečbu, je potrebné vypísať špeciálne tlačivo, ktoré môžete nájsť aj na našom webe <https://www.marinakovacova.sk/indikacie/tlaciva-nemocnica/>. Tlačivo vypíše nemocničný ošetrojúci lekár, špecialista alebo obvodný lekár. Následne je potrebné elektronicky odoslať tlačivo na adresu primar@marinakovacova.sk spolu s prepúšťacou správou, kontaktom na pacienta a lekára, ktorý tlačivo vypísal. Na základe toho kontaktujeme pacienta alebo lekára a dohodneme sa o dátume prekladu či nástupu na liečbu.

■ **Čím sa liečba v zariadení líši od klasickej kúpeľnej liečby? Čo ponúkate navyše?**

Liečba alebo pobyt u nás sa líši od klasického kúpeľného pobytu predovšetkým dĺžkou, ale aj obsahom. Máme podpísané zmluvy so všetkými tromi poisťovňami VŠZP, Dôverou aj Union. Dĺžka pobytu je schválená s VŠZP v základe na dva mesiace, ale platí, že ju určuje vedúci lekár oddelenia. Podľa zdravotného stavu pacienta môže odporučiť predĺženie pobytu. V prípade poisťovní Dôvera a Union sa pobyt po prvom mesiaci zdôvodňuje žiadosťou o predĺženie. Obsahovo sa pobyt upravuje podľa stavu pacienta. Od kúpeľov sa líšime aj tým, že záťaž pri cvičení je postupná, pacienti majú viac individuálnej liečebnej telesnej výchovy, alebo hydrokinezioterapie. Celkovo majú denne viac cvičenia a liečebných procedúr. V komplexnej rehabilitačnej liečbe poskytujeme aj balneoterapiu, liečbu prírodným liečivým zdrojom, a tým je minerálna termálna voda.

■ **Kofko detských pacientov ste prijali za posledný rok?**

Za minulý rok sme liečili štyridsaťštyri pacientov, priemerne s dvojmesačným pobytom. Počet pacientov stúpa aj podľa toho, ako si odo-

sielajúci lekári a nemocničné oddelenia osvojujú systém spolupráce s nami. Keď to porovnáme z rokom 2019, keď sme otvárali nemocnicu, nárast je päťdesiat percent.

■ **Je na Slovensku podobné zariadenie, ako je vaše? Nemocnica špecializujúca sa na rehabilitáciu detí? Podobné zariadenia pre deti u nás sú buď súkromné, alebo sú to detské rehabilitačné nemocnice, kde sú pobyty krátke, zväčša desať až štrnásť dní. Najbližšie svojim charakterom k našej nemocnici je Národné rehabilitačné centrum Kováčová určené dospelým pacientom.**

■ **Rodičia, najmä malých detí, chcú často vedieť, či je možné, aby boli s ratoľstou počas liečby ako sprievod? Ako je to u vás?**

Deti zvyčajne nastupujú na liečbu s rodičom. Často ide o prípady ležiacich, imobilných detí, ktoré potrebujú starostlivosť pri sebaobslužbe, transporte, ale hlavný dôvod je psychická podpora dieťaťa. Pobyt dieťaťa hradí zdravotná poisťovňa, sprievodca platí za ubytovanie, stravu a iné doplatky uvedené na webovej stránke <https://www.marinakovacova.sk/cennik-nemocnica/>.

■ **Aké druhy liečby poskytujete? Čo môže pacient u vás absolvovať?**

V rámci komplexnej liečby má pacient zvyčajne dvakrát denne liečebnú telesnú výchovu – cvičenie. Počas pobytu má svojho fyzioterapeuta, ktorý pacienta vyšetří a s lekárom vytvorí rehabilitačný plán na mieru. Je v ňom postup rehabilitácie rozdelený na jednotlivé týždne, aj ako postupovať k cieľu stanovenému v úvode. Podľa vývinu rehabilitácie a stavu pacienta sa cieľ priebežne prispôbuje. U imobilných pacientov často využívame koncept bazálnej stimulácie. Sú to špeciálne masáže, kúpele, ktoré sú denno-dennými úkonmi, ovplyvňujúcimi svaly a nervový

Liečebná telesná výchova – metóda cvičenia SM systém

systém. Veľmi dôležitá je tiež multisenzorická miestnosť snoezelen, vertikalizačné lôžko, kde sa pacient pravidelne vertikalizuje – zvyká si na postavenie. Ďalej masáže vane, ručné masáže, elektroliečba, magnetoterapia, laseroterapia. Významné sú procedúry HKT (hydrokinezioterapia) – cvičenie vo vani či v bazéne, postupne chôdza v bazéne, plávanie. Pridanou hodnotou je minerálny sedací kúpeľ alebo bazén s liečivým prírodným zdrojom – tvorený minerálnou vodou. Ku komplexnej starostlivosti po kraniotraumách patrí predo-

Fyzioterapeutka presúva pacientku na vodoliečbu

všetkým liečebnopedagogickým servis, ktorý pomáha k stimulácii kognitívnych funkcií, výchovných stratégií, prijatiu novej situácie rodinou, zvládnutiu komunikácie, vhodnej stimulácie pre komunikáciu. Procedúry dopĺňame aj novými prístrojmi, ktoré napomáhajú rehabilitácii ako motomedy, vertikalizátory, balance tréner s obrazovkami poskytujúce lepšiu kontrolu nervového systému, biofeedback, závesné zariadenia na tréning chôdze. Ako prví sme začali používať

elektrickú funkčnú ortézu WalkAide na nohu, či Omnih5 na ruku. Na ergoterapii prístroj Pablo tiež na tréning úchopov či pohybov zápästia, lakťa, ramena.

■ **Ako reagujú deti na liečbu, akú máte spätnú väzbu? Utkvel vám v pamäti nejaký mimoriadny prípad pacienta, ktorý sa liečil u vás?**

Pacienti väčšinou reagujú na liečbu dobre. Naša špecializovaná nemocnica poskytuje výhodu, že je v zariadení, kde sa poskytuje aj kúpeľná liečba. Deti cítia, že opustili klasické nemocničné prostredie. Majú vychádzky do okolia Maríny v peknom podhorskem prostredí Kováčovskej doliny. Tento psychický moment je dôležitý pre motiváciu, emočné ladenie k samotnej rehabilitácii. Tiež u nich odpadajú nepríjemné momenty z nemocnice – rôzne zákroky, injekcie a infúzie. V tom je naša práca krásna – keď vidíme ako cvičenie a fyzikálna liečba postupne zlepšujú zdravotný stav. Nie je to, samozrejme, jednoduché. Vyžaduje si to skúsených fyzioterapeutov, lekárov, zdravotné asistentky, ktorí radi robia svoju prácu. A mimoriadny prípad? Určite si pamätám mnohých, sú to pre mňa veľkí bojovníci aj spolu s ich rodičmi. Mnohí z nich k nám prichádzajú po tragickej udalosti v rodine, ale nevzdávajú sa a o zlepšenie zdravotného stavu tvrdo bojujú. Tešíme sa z každého zlepšenia a, samozrejme, z každého kroku, ku ktorému sme pacientom dopomohli.